

PICASSO

Alakváltozások, 1895–1972

Magyar Nemzeti Galéria, 2016. április 22. – július 31.

A 20. század egyik legnagyobb hatású művészeinek szentelt tárlatot a párizsi Musée national Picassoval együttműködésben szervezi a Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria. A több mint száz műalkotást, festményeket, valamint rajzokat és szobrokat bemutató kiállítás Picasso életművének valamennyi periódusát felöleli. A központi téma a figurális ábrázolás festői megközelítésének változása a több mint hét évtizedet átölelő életműben, amelynek minden korszakában központi szerepet játszott az ember, legyen szó a nőről, az érző és szenvedélyes emberről, a gondolkodóról, a művésztől, a társadalmi-politikai szereplőről vagy a sztárok világának tagjáról. ●

Pablo Picasso: Olvasó nő, 1932. Musée national Picasso, Párizs

Pablo Picasso hagyaték, 1979. MP137

© RMN-Grand Palais (Musée national Picasso, Paris) / René-Gabriel Ojéda ©2016 – Succession Pablo Picasso – HUNGART

ÁTLELKESÍTVE GAZDAGABBNAK LÁTSZIK

Zappe László

Nagy a nyüzsgés a Trafó előterében. Nem a nagyterem előtt, hanem már lent a pénztár és a ruhatár körüli területen. Negyed órával a kezdés előtt már alig lehet közlekedni e két, színházban alapvető fontosságú intézmény között. Jegyet átvenni (kapni már lehetetlen), kabátot leadni nem egyszerű munka. Aztán amikor sikerül, és az ember indulna a lépcső felé, szokásos várakozó helyére, hogy még jó pozíciót fogjon odabent (a jegyek nem helyre szólnak), kiderül, hogy előtte már ott is a sor vége. Ekkora tömeget még nem láttam itt. A furcsa csak az, hogy többnyire telt ház van, akkor is, amikor semmilyen tumultus nincs előadás előtt. Rejtély tehát, honnan teremnek a nézők, amikor nincs sokadalom előadás előtt, és hová lesznek bent ilyenkor, amikor úgy néz ki, mintha legalább kétszer annyian lennének, mint rendszeren.

A kulcsszó természetesen ezúttal is a szex. Az árvaalom című előadás a prostitúcióról fog szólni. Ennek szól a kivételes érdeklődés, ami miatt a ruhatár előtt szorongva állodogálunk, és aggódva tülekedünk a lépcsőn, amikor végre megindul a sor. Természetesen végül mindenki bejut, a lépcsőkön sem ülnek túl sokan.

A díszlet egyszerű, szinte semmi. Városi tömeglakás szobáját sejtető fal előtt ül Lázár Kati. Előtte kétoldalt pizsamás

lányok intézeti vaságyakon. Bevezetésül elegáns hölgy idézi a belügyminisztert, aki szerint „A kiskorú prostituáltak nem fenyegetés és kényszer alatt, hanem önként válnak prostituálttá.” A produkció természetesen ezt kívánja cáfolni. Annak jegyében, amit az előzetesben is olvashattunk: „A lányok kiszöknek az intézetből, nincs hol aludni, kint van az utcán, erre vannak speciálisan kiképzett stricik, akik felismerik, melyik az intézetis. Azt mondják, gyere, meghívlak egy kólára, szállást adnak, aztán kiállítják őket.”

Ezt aztán Lázár Katitól is halljuk, aki idős, sokat tapasztalt prostituáltként mesélni kezd. Az ő szereplése mindig sokat ígér, pláne ha van mit mondania. Mint a Jászai Marit megidéző Kripli Mari esetében. Ezúttal azonban mintha mindig ugyanazt mondaná. Akár magáról, akár mások életéről beszél. *Hárs Anna* dokumentumokon alapuló szövege nem túl változatos.

Nilván ez felel meg az élet igazságának. A színházi igazságnak azonban egy csöppet sem. A pizsamás lányok érdeklődve hallgatják, szereplésükön nem nagyon látszik, hogy „a bemutatót megelőzően az alkotók közel egy éven keresztül heti rendszerességgel tartottak kiscsoportos workshopot”

nekik, akik különben „egy zárt, speciális igényű fiatalokat gondozó gyermekotthonban lakó lányok”. Sajnos ez nincs rájuk írva, és szereplésükből sem derül ki. Valójában bárkik lehetnének.

A színházszerűséget hivatott elősegíteni Hay Anna szerepeltetése, aki néha kijön a Lázár Kati melletti ajtón, mint a fiának élettársa – amúgy ő is prostituált. Bár törekszik felhagyni vele. Megjelenésére, játékkára inkább emlékszem, mint arra, amit mond. Úgy rémlik, mintha főzés közben ugrana ki egy-egy mondatra, hogy megtámogassa az öregasszony mondókáját.

A szövegelés egyhangúságát két énekes, zenész hölgy is próbálja oldani, kétoldalt dobogón produkálja magát *Andrzejki Judit* és *Tóth Evelin*. Szabó T. Anna dalszövege ébresztőként hat a sívár egyhangúság közepette.

Ez a dokumentum műfaj, amelyet a németek roppant átütő erővel tudnak megtölteni, még olyankor is, amikor látszólag szentvelenek és tárgyszerűek, mint a telefonkönyv, nálunk valahogy nem tud igazán komoly eredményeket felmutatni. Többnyire a magyar színházat állapotával, stílusával magyarázzuk a dolgot. Több évtizedes Brecht-játszás után sem gyökeresedett meg nálunk igazán a tárgyszerű, gondolati célzatú, szándékú színjátszás. Természetesen a nagyszerű Lázár Kati is lélekábrázoló és alakító. Az adott esetben ez még segíti is a vékonyka anyag „eladását”. Átlelkésítve gazdagabbnak látszhat.

Merthogy az alapjaj mégis csak a tényanyag és a gondolati tartalom szegényessége lehet. ●